

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2295/14-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Dobřichovice
Sídlo	5. května 40, 252 29 Dobřichovice
E-mail právnické osoby	stejskal@zsdobrichovice.cz
IČ	47 003 557
Identifikátor	600 053 083
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Bohuslav Stejskal, ředitel školy
Zřizovatel	Město Dobřichovice
Místo inspekční činnosti	5. května 40, Raisova 794, 252 29 Dobřichovice
Termín inspekční činnosti	20. až 24. října 2014

Inspekční činnost byla zahájena 20. října 2014 předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Sledovaným obdobím byly školní roky 2012/2013 až 2014/2015 ke dni inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Dobřichovice (dále *škola*) vykonává činnost základní školy (ZŠ), školní družiny (ŠD) a školní jídelny. Vzdělávání a poskytování školských služeb uskutečňuje v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Realizuje *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Dobřichovice Škola pro Evropu (dále ŠVP ZV)* a *ŠVP ZV* vydaný podle přílohy k RVP ZV *upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (ŠVP LMP)*. Aktuálně vzdělává 494 žáků ve 20 třídách (průměr 25 na třídu), jejich počet mírně roste. Kapacita školy je využita na 92 %. Škola využívá dvě samostatné budovy vzdálené od sebe cca 400 m. Nová školní budova byla otevřena 1. září 2014.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola splňuje podmínky bezbariérovosti a má pro vzdělávání nadstandardní prostorové podmínky. Disponuje dostatečným počtem odborných pracoven s kabinety i dalšími pomocnými prostory pro zajištění chodu. Rozsáhlý pozemek se cvičnou kuchyňkou mimo areál slouží k pracovním činnostem. Tělesná výchova se vyučuje, kromě venkovních sportovišť, v kvalitně vybavených sálech smluvně pronajatých od místních sportovních organizací. Prostory pro nenáročnou pohybové aktivity žáků umožňují jejich relaxaci. Učebny i odborné pracovny se stavitelným školním nábytkem splňují bezpečnostní požadavky. Jejich vnitřní uspořádání a funkční vybavení didaktickou a počítačovou technikou podporuje aktivní zapojení žáků do výuky i oddychové činnosti. Standardní zázemí počítačových pracovišť ve dvou specializovaných pracovnách i v učebnách usnadňuje interaktivní výuku i vedení běžné učitelské agendy. Vyučující mají odpovídající pracovní podmínky. Škola je dobře zásobena moderními učebnicemi, výukovým softwarem a reprodukční technikou. Učební texty (pracovní sešity) zpravidla hradí rodiče. Řada pomůcek vznikla na základě kreativity pedagogů. Stávající materiálně technické vybavení školy bylo při inspekční činnosti využíváno žáky i učiteli efektivně.

Škola vykazuje běžné personální podmínky. Vzdělávání zajišťuje 41 pedagogických pracovníků (34 učitelů, 5 vychovatelek ŠD a 2 asistentky pedagoga). Rizika ředitel spatřuje v nedostatku odborně kvalifikovaných pedagogů. Osm vyučujících nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace, část z nich studuje. K dispozici má škola školního psychologa. Členové sboru jsou schopni vzájemné komunikace i týmové práce. Studium k výkonu specializovaných činností zahájila výchovná poradkyně, chybí koordinátorovi informačních a komunikačních technologií a metodikovi prevence. Systém průběžného vzdělávání účinně podporuje rozšiřování odborných vědomostí a dovedností pracovníků. Cíleně se zaměřuje na jejich seznamování s modernizací pedagogického procesu, prožitkovou pedagogikou a prací se třídou. Loni se do něj zapojili všichni učitelé. Forma podpory začínajícím a nekvalifikovaným učitelům evidentně napomáhá ke zlepšení kvality jejich práce. Znalost problematiky umožňuje řediteli přijímat účinná opatření v personální oblasti. Problém činí z hlediska řízení i fluktuace učitelů.

Ředitel školy splňuje požadavky pro výkon své funkce. Řídící pracovníci (ředitel, nově ustavené dvě zástupkyně a vedoucí vychovatelka) se zřejmými organizačními a pedagogickými schopnostmi, provádí přiměřenou kontrolní i hospitační činnost podle stanoveného plánu. Organizace činnosti školy koresponduje s obecně závaznými právními předpisy a psychohygienickými zásadami. Pracovní náplně a zařazení pracovníků školy vymezují jasně jejich pravomoci a povinnosti. Účinný systém pravidelného hodnocení pracovníků umožňuje také jejich sebereflexi. Činnost poradních orgánů (pedagogická rada, metodická sdružení) není plně efektivní. Zápisy z jejich jednání neobsahují, až na výjimky, ovlivňování výchovných a vzdělávacích výsledků žáků a vyvození nápravných opatření. Interní informační systém dostatečně zajišťuje osobní kontakt pracovníků a vnitřní počítačová síť. Součástí školního řádu je *klasifikační* a *výchovný řád*. Jejich zveřejněné verze (v budově školy a v žákovské knížce) neměly shodné znění. Tyto nedostatky v dokumentaci formálního charakteru byly odstraněny na místě. Řízení, kontrola i vnitřní informační systém mají standardní úroveň.

Podíl finančních prostředků ze státního rozpočtu činil 67,1 % celkových příjmů. Z projektu *EU peníze školám* dosahoval příspěvek 2,5 % a hradily se z něj odměny pedagogických pracovníků při tvorbě digitálních učebních materiálů, školení a úvazek psychologa. Příspěvek zřizovatele ve výši 18,1 %, kromě provozních výdajů, se účelně používal na nové vybavení a další vzdělávání. Výnosy z doplňkové činnosti (pořádání kurzů a seminářů, vaření pro cizí strávníky, pronájem nebytových prostor) a úplata za

poskytování vzdělávání a školských služeb celkem ve výši 12,1 % příjmů sloužily k pořízení učebních pomůcek a techniky. Zdroje z vlastní činnosti škola také vynakládala na charitativní aktivity. Ze sponzorských darů (0,2 %) škola pořídila počítače do tříd, vybudovala hřiště, včetně prostoru pro atletiku. Klub přátel školy přispíval na zajištění sportovních a kulturních akcí, na odměny žáků, na činnost psychologa a dopravní výchovu.

Škola hospodárně využívá finanční prostředky státního rozpočtu. Personální obsazení, materiální a systém řízení mají standardní úroveň a umožňují plně realizovat ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávací nabídku, podmínky a termíny zápisu žáků uveřejňuje škola včas a obvyklým způsobem. Prostřednictvím nabízených aktivit (den otevřených dveří, konzultační hodiny, třídní schůzky, webové stránky) pravdivě informuje rodiče o své činnosti. O přijetí žáků k povinné školní docházce nebo o jejím případném odložení vydává ředitel rozhodnutí podle platné legislativy. Škola je otevřená vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Organizuje pro ně vzdělávání formami, které odpovídají jejich potřebám. Nabízí jim speciální třídu pro žáky s lehkým mentálním postižením, individuální integraci v běžných třídách, pomoc školního psychologa a asistentek pedagoga i speciální pedagogickou péči mimo vyučování. Zařazování žáků do speciálního vzdělávání probíhá v souladu s právními předpisy. Pro devět z nich zpracovává škola individuální vzdělávací plány podle doporučení ŠPZ. Učitelé v hodinách aplikují zejména poskytování individuální podpory a zohledňování při hodnocení. Práci s integrovanými žáky i vzdělávání ve speciální třídě hodnotí ČŠI kladně. ŠVP LMP odpovídá struktuře rámcového vzdělávacího programu. Disponibilní hodiny se využívají v souladu se zaměřením školy na oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* (cizí jazyky) a *Matematika a její aplikace* (informatika). Předmět *výchova k občanství a ke zdraví* integruje obsah učiva z oblastí *Člověk a zdraví* a *Člověk a společnost*.

Systém podpory funkčních gramotností žáků školou je účinný. Čtenářské a komunikativní dovednosti si žáci rozvíjejí při literárních soutěžích, v projektech např. *Noc s Andersenem*, spoluprací s knihovnou, návštěvou divadelních představení. Čtení s porozuměním uplatňují v rámci mezipředmětových vztahů nejen vyučující jazyků, ale i dalších předmětů. Žáci si mohou volit z anglického, německého, francouzského a ruského jazyka, přičemž prioritou je angličtina. Jazykové zájmové kroužky, výměny žáků a mezinárodní projekty napomáhají k osvojení komunikačních dovedností mluvenou i psanou formou. Získané znalosti žáci úspěšně uplatňují během výměnných pobytů a lyžařského výcviku s partnerskou školou. Rozdělení žáků do méně početných skupin, navýšení počtu hodin a působení rodilého mluvčího přinesly zvýšení kvality výuky cizích jazyků.

Úspěšné začleňování principů environmentálního vzdělávání do učiva umožnila investice do individualizace v oblasti přírodovědné gramotnosti. Projevilo se to zařazováním empirických činností žáků do výuky i zvýšením jejich aktivity v rámci přírodovědných předmětů. Projekt *Pomozme Popelce*, společně s realizovaným tříděním odpadů, posílil osobní zodpovědnost žáků za ochranu životního prostředí. Běžná úroveň matematických dovedností a znalostí se projevila zejména při formulování a řešení problémů z různých oblastí života, kde bylo nutné vyhledat potřebné informace (symboly, grafy, tabulky) a orientovat se v nich. Finanční vzdělávání absolvují žáci 8. a 9. ročníku v rámci programu *Rozumíme penězům*.

Žákovský parlament se vyjadřuje k nejrůznějším problémům a pozitivně ovlivňuje dění ve škole. Ke zlepšení vnitřního klimatu přispívají programy školy v přírodě, kde si žáci osvojují principy osobnostně sociální výchovy a jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu

a kladnému vztahu k pohybu a k přírodě. Rozvíjení informační gramotnosti účinně podporuje činnost školní knihovny se zajímavým a rozsáhlým knižním fondem (příručky, encyklopedie, beletrie), včetně literatury v anglickém jazyce i obsah webových stránek školy, kde žáci mají k dispozici učební materiály a programy.

Vyučující v úvodu jasně stanovili a sdělili žákům cíl hodiny. Koordinovali činnosti žáků, dávali jasné a srozumitelné pokyny. Snažili se rozvíjet jejich komunikační gramotnost, logické myšlenkové postupy a důraz kladli na pochopení mluveného projevu. Poskytovali individuální podporu slabším, která byla často limitována jejich rozsazením ve třídě. Převažovala frontální výuka, propojená samostatnou prací, při níž žáci přebírali odpovědnost za výsledky učení. Nechyběla průběžná zpětná vazba o míře osvojení poznatků jednotlivými žáky. Podpora aktivního učení se objevila při řešení problémů, při třídním projektu *Tajemství cukru*, při rozboru referátu (kritické myšlení) i při individualizované výuce (v jedné hodině). Podnětné prostředí a užití učebních pomůcek bylo nadprůměrné. Na 2. stupni někdy uplatňovaný receptivní styl výuky s převahou procvičování, bez výrazné diferenciaci obsahu i náročnosti učiva, byl méně efektivní. Na 1. stupni se střídalo více aktivních činností, vyučující často využívali demonstrační pokusy, interaktivní tabule i motivační hodnocení. Zodpovědně připravené metody a formy práce vycházely z názorného vysvětlování, předvádění, naslouchání a napodobování. Aplikované vyučovací metody vedly k naplnění stanovených cílů. Příležitost má škola v individualizaci úkolů i v účelné pomoci nadaným žákům.

Žáci uplatňovali získané konkrétní vědomosti a znalosti. Efektivně využívali velké množství podnětných pomůcek (počítače, mapy, nástěnné i interaktivní tabule, přírodniny atd.). Reagovali zpravidla správně na zadávané pokyny, bylo běžné, že v případě potřeby požádali učitele o pomoc. Ovládali a účelně používali matematickou symboliku. Společně vytvořená pravidla chování důsledně dodržovali. Až na nepatrné výjimky udrželi pozornost po celou hodinu. Problém jim nečinilo využívání výpočetní techniky. Starší žáci byli schopni prezentovat své názory, vést diskuzi a řešit úkoly z praxe. V polovině hodin dostávali ale málo prostoru na spolupráci mezi sebou, zejména při řešení různě náročných úloh. Nedostatky se projevovaly v mluveném projevu (spisovná řeč, menší slovní zásoba). Dobrá úroveň spolupráce mezi žáky a učiteli a uplatňované formy komunikace mezi nimi vedly k vytváření kladných vztahů založených na vzájemné úctě a respektu.

Škola na požadované úrovni poskytuje vzdělávání. Žáci získávají znalosti a vědomosti v žádaném rozsahu. Učitelé systematicky podporují rozvoj jejich osobnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Formativní hodnocení, které provádějí vyučující v hodinách, poskytuje zpravidla objektivní přehled o úrovni znalostí žáků, signalizuje případné nedostatky. Příležitost ke zlepšení má škola v oblasti sebereflexe i ve vzájemném hodnocení žáků. Předcházení školní neúspěšnosti a pomoc zaostávajícím žákům závisí na přístupu jednotlivých učitelů (částečná pomoc v hodinách, v případě potřeby konzultace a doučování). Hlavní příčiny selhávání škola monitoruje, ale cíleně je neanalyzuje (např. dostatečný prospěch ve *výchově k občanství a ke zdraví* nebo *informatice*). Počet neprospívajících žáků se snížil ze 1,1 % na 0,8 %. Mezi nejméně úspěšné předměty patří matematika a český jazyk. Některé údaje v žákovských knížkách jsou nepřesné nebo zavádějící, případně neposkytují vždy žákům a jejich zákonným zástupcům úplné informace o prospěchu (chybí např. konkretizace učiva).

Vedení školy využívá k porovnání celkových výsledků vzdělávání s ostatními školami, především komerční testy. Ve srovnání s ostatními dosáhli žáci 9. ročníků nadprůměrných

výsledků. Dlouhodobě také sleduje výuku anglického jazyka, třikrát ročně provádí celá škola srovnávací testy podle evropského standardu s dobrými výsledky. Úspěchy žáků se SVP ve vzdělávání dokládají, že strategie práce s těmito žáky na úrovni školy je zejména na 1. stupni účinná. Zlepšení celkové kvality vzdělávání podpořilo ustavení metodických sdružení a průběžná obměna pedagogického sboru.

Poradenské služby zajišťuje nově ustavená výchovná poradkyně a metodička prevence. Jejich spolupráce se zákonnými zástupci žáků, s vyučujícími a i školskými poradenskými zařízeními má běžnou úroveň. Příznivé klima školy je výsledkem systému primární prevence. Školní řády obsahují ustanovení směřující k eliminaci rizikových jevů. Míra školní úrazovosti ve sledovaném období klesá, stejně jako počet kázeňských přestupků. Cílená prevence probíhá zejména v rámci třídnických hodin, dopravní výchovy, plaveckého výcviku i předmětu *výchova k občanství a zdraví*. Pozitivní roli sehrály i *semináře primární prevence* uskutečněné díky grantu MěÚ Dobřichovice. Zřizovatel také školu účinně podporuje v oblasti materiální, zejména ve zlepšování vybavení, participuje na školou organizovaných akcích.

Výsledky vzdělávání žáků umožňují jejich úspěšný přechod na vyšší stupeň vzdělávání. Prokazované vědomosti a dovednosti žáků odpovídaly cílům stanoveným v ŠVP.

Závěry

- a) Silné stránky školy: *prostorové podmínky školy, vnitřní klima, účelnost průběžného vzdělávání pracovníků pro podporu naplňování ŠVP, podpora výuky cizích jazyků, projektové vyučování.*
- b) Slabé stránky školy: *absence vlastní tělocvičny, chybějící odborná kvalifikace pedagogických pracovníků.*
- c) Návrhy na zlepšení stavu školy: *doplnění specializačního studia, pozornost věnovat hodnocení zejména výchovných předmětů, zavedení předmětu reedukační péče.*
- d) Od poslední inspekce došlo: *k výstavbě nové budovy, ke změně zástupců ředitele, ke zlepšení prostorových podmínek a vybavení.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Plán práce ZŠ Dobřichovice, školní rok 2014/2015
2. Zřizovací listina „Základní školy Dobřichovice“ vydaná dne 21. června 2001
3. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT ČR čj. MSMT-29774/2012-25
4. Potvrzení ředitele ve funkci vydané zřizovatelem dne 20. června 2012
5. Rozvrh hodin platný od 11. října 2014
6. Školní řád s platností od 1. září 2012, součástí je klasifikační řád a výchovný řád
7. Koncepce rozvoje Základní školy Dobřichovice 2012 – 2016
8. Zaměření hospitační činnosti pro školní rok 2014/2015
9. Plán kontrolní činnosti ZŠ Dobřichovice školní rok 2014/2015
10. Plán DVPP školní rok 2013/2014 a 2014/2015
11. Plán činnosti výchovného poradce na školní rok 2013/2014
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015
13. Plán EVVO ZŠ Dobřichovice na školní rok 2014/2015
14. Inspekční zpráva Čj.ČŠI-819/07-02
15. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2013
16. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2013, Hlavní kniha analyticky za rok 2013

17. Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2011/2012 až 2013/2014
18. Záписy z jednání pedagogické rady ve školních rocích 2012/2013 až 2014/2015
19. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. září 2012, 2013, 2014
20. ŠVP *Základní školy Dobřichovice Škola pro Evropu* s přílohou *ŠVP LMP*
21. Třídní výkazy, katalogové listy, třídní knihy platné pro školní rok 2014/2015
22. Personální dokumentace – aktuální stav, systém hodnocení pracovníků
23. Provozní řády odborných pracoven
24. Dokumentace žáků se SVP pro školní rok 2014/2015
25. Výsledky externího testování za školní roky 2011/2012-2013/2014
26. Kniha úrazů ZŠ Dobřichovice zavedená od 2. února 2011
27. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky čj. D/12/2014 ze dne 31. března 2014
28. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání čj. D/84/2014 ze dne 14. února 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci (dále ČŠI), a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu *Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6*, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csier.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a ve Středočeském inspektorátu ČŠI.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

Mgr. Václav Zemek v. r.

Mgr. Blanka Šmídová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Šmídová v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

RNDr. Antonín Smrž v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Borůvková v. r.

Mgr. Helena Zahradníčková, přizvaná pracovnice-
základní vzdělávání

Mgr. Helena Zahradníčková v. r.

V Benešově dne 30. října 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Bohuslav Stejskal, ředitel školy

Mgr. Bohuslav Stejskal v. r.

V Dobřichovicích dne 14. listopadu 2014

